

κομπολόι

κομπολόι κ. **κομπολόγι**, **το**, ουσ. [*<μσν. κομβολόγιον <κόμπος + περιληπτ. κατάλ. -λόγιον*], σύνολο από χοντρές χάντρες περασμένες σε σχοινί ή σε αλυσίδα. Το κομπολόι παίζεται συνήθως με μεγάλη τέχνη σε όλα τα δάχτυλα του ενός χεριού από τους ανθρώπους της πιάτσας που, εκτός από την ευχαρίστηση του παιχνιδιού, αποτελεί ένα μέσο να φιλοσοφούν τις δύσκολες καταστάσεις, την άπουη και άδικη κοινωνία ή τα ψυχολογικά προβλήματα δικά τους και άλλων. (Λαϊκό τραγούδι: *θα το δώσω το ρολόι και θα πάρω **κομπολόι** να μετράω τους καημούς και τους αναστεναγμούς*). Πολλές φορές το κομπολόγι αποτελεί ένα μικρό έργο τέχνης. Οι χάντρες του είναι κατωμένες από διάφορα υλικά (ξύλο, κόκαλο, όστρακο χάντρες κ. ά.), ενώ τα ακριβά κομπολόγια έχουν χάντρες κατωμένες από κίτρινο ή κόκκινο κεχριμπάρι ή από μαύρο γιούσερ (βλ. λ.) που διώχνει, σύμφωνα με τα λαϊκή αντίληψη το κακό. (Λαϊκό τραγούδι: *πούλησα το σακάκι μου και το χρυσό ρολόι και κράτησα για συντροφιά το **μαύρο** κομπολόι*). Από το σημείο που δένει επάνω το κομπολόι με μια ακραία μεγάλη χάντρα που λέγεται *ιμαμές* (βλ. λ.), ξεπετάγεται πλούσια μεταξένια φούντα σε χρώμα συνήθως ίδιο με αυτό που έχουν και οι χάντρες, αλλά και σε άλλα χρώματα. Η Βίκυ Μοσχολιού μας τραγουδάει: *στο φιλντισί κομπολογάκι μου έβαλα φούντα μεταξένια*. Τα τελευταία χρόνια έχει γίνει της μόδας ορισμένοι άντρες και γυναίκες της υψηλής κοινωνίας να κρατούν επιδεικτικά στις δημόσιες και στις τηλεοπτικές τους εμφανίσεις κομπολόγι, ενώ καυχούνται κιόλας πως κάνουν συλλογές κομπολογιών, χωρίς να έχουν βέβαια καμιά σχέση με αυτό (βλ. νυν Υπουργό Εξωτερικών Ντόρα Μπακογιάννη· όταν γράφονταν αυτές οι σειρές η κυρία Μπακογιάννη βρισκόταν ακόμη στην αντιπολίτευση). Επίσης, ορισμένοι που θέλουν να παριστάνουν τους λαϊκούς, κρατούν επιδεικτικά στις διάφορες τηλεοπτικές εμφανίσεις τους κομπολόγι, έχοντας την εντύπωση πως «το ράσο κάνει τον παπά», εκτός βέβαια από το γνωστό ποιητή και στιχουργό Λευτέρη Παπαδόπουλο και τη ρεμπέτισσα τραγουδίστρια Μαριώ, που άξια κρατούν το κομπολόι στο χέρι τους, για να *μετράνε τους καημούς και τους αναστεναγμούς*. Μάλιστα το κομπολόγι κατάντησε μεταπολεμικά εθνικό τουριστικό είδος, όπως τα τσολιαδάκια, κι ας είναι καθαρά ανατολίτικο προϊόν. Υποκορ. **κομπολογάκι**, **το**. (Λαϊκό τραγούδι: *φτωχό **κομπολογάκι** μου, σε είχα το μεράκι μου*).

- *είναι ένα κομπολόι από...*, (για εργασίες) πρόκειται για μια συνεχή προσπάθεια κάποιου, η οποία αποτελείται από διάφορες τμηματικές εργασίες, μέχρι να φτάσει στο επιθυμητό αποτέλεσμα: «όλο αυτό τ' όμορφο πάρκο που βλέπεται και θαυμάζεται δεν είναι παρά ένα κομπολόι από μικρές τμηματικές εργασίες»·

- *μάστορας είναι και της κασίκας ο κώλος που φτιάχνει τα κομπολόγια*, βλ. λ. [μάστορας](#)·

- *όλα πάνε κομπολόι*, (για δουλειές, υποθέσεις ή καταστάσεις) συσχετίζονται μεταξύ τους, είναι αλληλοεξαρτώμενες: «αν ακριβαίνουν τα καύσιμα, θα έχουμε σε πολλά είδη ανατιμήσεις, γιατί όλα πάνε κομπολόι»·

- *το παίρνω κομπολόι*, ζητώ να επαναλαμβάνεται διαρκώς χαριστική ή μεροληπτική ενέργεια για το άτομό μου: «είπαμε να σε βοηθήσουμε μια δυο φορές κι εσύ το πήρες κομπολόι». Από την εικόνα του ατόμου που παίζει κομπολόι και ρίχνει διαδοχικά τη μια χάντρα πίσω από την άλλη ή επαναλαμβάνει συνεχώς τις ίδιες κινήσεις, καθώς γυρίζει το κομπολόι στα δάχτυλά του.